

.. BAZARUTO .. ÄNDLÖSA SANDDYNER OCH AZURBLÅTT HAV

Bazaruto-arkipelagen utanför Moçambique har milslånga stränder, sanddyner och friska korallrev som väntar på att upptäckas. Du slipper att trängas i denna övärld i Indiska oceanen – som är en egen version av paradiset.

TEXT JOHAN AUGUSTIN FOTO ROGER BORGELID

Bazaruta-arkipelagen utanför Moçambique är Indiska oceanens oupptäckta juvel. Här väntar samma tropiska fond som på Maldiverna – men utan horder av turister.

På Benguerra lever turismen i harmoni med djur och natur.

De snäckliknande skaln är skelett från den violformade pansy-havsborren.

Släck törsten med en dawa – vodka, pressad citron och honung med massor av krossad is.

Azura Benguerra är en avskild resort med smakfull design som naturligt smälter in i miljön.

”LÄNGRE BORT STICKER EN VIT- OCH SVARTFLÄCKIG MURÄNA FRAM HUVUDET UR EN HÅLA”

Vågorna slår mot motorbåten som försöker parera dem. Det skakar rejält, och jag undrar om det här äventyret kommer att avslutas innan det ens har börjat. Vi befinner oss utanför Benguerra Island, den näst största ön i Bazarutoarkipelagen utanför Moçambiques kust.

– Havet är som en tvättmaskin innan vi når revet, säger dykinstruktören Tyron Brennon och försöker övertyga mig att behålla lugnet.

Och han har rätt – havet lugnar ner sig när vi kommer ut till 2 Mile Reef. Tyrons flickvän Shannon Stewart sätter på sig dykutrustningen och gör sig redo att hoppa i vattnet.

– Ännu en dag på kontoret, säger hon och ler.

Det är tidig morgon, och vi ska utforska denna i stort sett oexploaterade del av Indiska oceanen.

Nyansen i vattnet är det första som slår mig när vi sakta sjunker mot korallrevet: azurblått.

Redan ett par meter ner möter vi stora stim av revfiskar, och vi simmar mot revet som ligger runt femton meter djupt och består av både hård- och mjukkoraller. Det märks att fiske är förbjudet på det dryga tre kilometer långa 2 Mile Reef som är inkluderat i den marina nationalparken – mest känd för att Afrikas sista livskraftiga stam av dugonger, eller sjökor

– däggdjuret som sägs ligga bakom myten om sjöjungfrun – lever här. Omkring 300 dugonger betar fortfarande sjögräs i kanalerna mellan öarna. Ett par halvmeterlånga havsabborrar glider förbi ovanför korallerna och stirrar på oss med sina stora vaksamma ögon. Tyron, som känner till revet som sin egen bakficka, pekar under en klippfylla. En lejonfisk, vars upprättstående ryggen påminner om en lejonman, gömmer sig i en liten grotta. Längre bort sticker en vit- och svartfläckig muräna fram huvudet ur en håla. Vi simmar upp till ålen som inte verkar bry sig om vår närvaro. Ökade havstemperaturer har redan blekt stora delar av världens korallrev, men i Bazaruto ser läget än så länge ljusst ut med friska korallrev. När vi simmar upp mot ytan patrullerar en revhaj sina domäner – som för att visa vem som fortfarande är längst upp i näringskedjan.

Vi förstärker båt färden till Pansy Island. Ön är en liten avlång sandö omgiven av ljummet azurblått vatten som blir turkost när det närmar sig korallön. Jag är den enda människan här. Vid mina fötter ligger ett gräddfärgat platt skal med ett violformat avtryck. Det är nästan för

perfekt, så för att ögonblick undrar jag faktiskt om någon har placerat ut det, men snart upptäcker jag fler uppspolade skal på stranden. Vad som ser ut som snäckor är i själva verket skelettet från den violformade pansy-havsborren, som har namngivit ön, blekts av solen och lämnat naturliga souvenirer eller ”pansies” spridda över ön. Jag plockar upp det sköra skalet som inte är tillåtet att ta med sig härifrån, och väger det lätt mellan fingrarna.

Alldeles intill ligger Bazaruto Island som är den största medlemmen i ögruppen. Sanddynerna reser sig vertikalt mot Pansy Island, och jag springer uppför sandväggen i vad som ser ut som ett ökenlandskap ur ”Star wars”, iförd sandaler som skyddar mot den heta sanden. På toppen blåser det hårt, och mitt ansikte blir rejält sandpappprat.

Men det är värt att ta sig upp hit – utsikten där sand möter hav bildar en harmonisk symbios. Jag ger ifrån mig en djup suck av tillfredsställelse innan jag klättrar ner. Morgonens äventyr har gjort mig hungrig, så en strandpicknick på Benguerras norra spets passar perfekt.

Under ett parasoll är ett bord och några stolar

Lyxlunch på egen strand ute i havsbandet.

Kuststaden Vilanculos är inkörsporren till övärlden och är med sin opåverkade kultur väl värd ett stopp.

Shannon och Polly tar med oss på hästsafari i havskanten – exotiskt så det förslår.

Efter en segeltur med dhow i solnedgången väntar middag under stjärnorna.

Den tropiska tempelblomman frangipani växer vilt längs stränderna.

uppställda på en vävd vassmatta, omgiven av liggstolar och buskar nerstickna i sanden. Det bildar en liten oas på stranden, ett pansy-kast från där vågorna rullar in.

– Har ni tur får ni se delfiner medan ni äter, ropar vår guide Carlos.

Medan jag och fotografen Roger blir serverade rätter som moçambikisk krabbsallad och portugisisk bönsallad med rökt tonfisk och kokosnötsdressing infinner sig den där känslan igen. Förutom en annan båt är vi ensamma mitt i paradiset – omgivna av sand och just det, azurblått hav. Det känns öde, fast på ett bra sätt.

Längre ner på Benguerra springer några av öns fyrbenta invånare i vattenbrynet intill den långa stranden. Hästarna, som räddades av ett zimbabwiskt par när Mugabes landreformer tvingade många att lämna grannlandet, är en blandning av arabiska halvblod och boerhästar som numera ingår i hästsafarier som tar den äventyrlige med på ridturer som kan vara alltifrån ett par timmar till veckolånga.

– Vill du rida barbacka? frågar hästkötaren Polly Hughes som är med och driver Mozambique Horse Safari.

Det vill jag, och jag hoppar upp på Vumba, en vit hingst som påminner om Pippi Långstrumps häst Lilla Gubben. Vi vadar ut i vattnet innan Vumba bestämmer sig för att han vill rulla sig i svallet. Jag hoppar av och

”Längre ner på Benguerra springer några av öns fyrbenta invånare i vattenbrynet intill den långa stranden”

simmar bredvid, innan vi fortsätter ritten på stranden. Allt är på hästarnas villkor, påpekar Polly Hughes – vill de hellre rulla sig i vattnet än ha besökare på ryggen blir det så. Inga människor syns till när vi rider i vattenbrynet. Enbart en tom dhow – den traditionella arabiska träbåten med trekantiga segel på framåtlutade master som används längst Indiska oceanens kuster, här målad i starkt rött, gult och blått – guppar där stranden tar vid.

Lagom till att den grapefruktlika solen seglar ner över horisonten beger vi oss tillbaka till vår resort Azura, där vi blir serverade dawa: vodka, pressad citron och honung med massor av krossad is. Dawa betyder medicin på swahili, och jag kan inte komma på något bättre att släcka törsten med just nu. Vid ett bord sitter Håkan och Cathrine Filipson från Stockholm som av en slump blev tipsade om Bazarutos öar genom en vän som driver en resebyrå i Kapstaden.

– Benguerra känns så genuin, säger Håkan och pekar på de blyga barnen som vinkar försiktigt på stranden och försöker formulera fraser på engelska.

På stranden pågår det lokala livet alldeles intill badgästerna, som när byborna drar upp dagens fiskefångst.

RESFAKTA

Res hit: Det tar cirka 17 timmar att flyga från Stockholm, Göteborg och Köpenhamn till Vilanculos med två mellanlandningar. Lufthansa flyger via Frankfurt till Johannesburg och African Airways flyger sedan vidare till Vilanculos. Resor till Bazaruto Islands och Vilanculos bokas genom Trackers som skräddarsyr resor till Moçambique, trackers.se.

Bästa tiden: Maj till oktober, under den svala och torra perioden, då dykning och snorkling är bäst, men det går bra att åka hit året om.

Tidsskillnad: +2 timmar.

Språk: Portugisiska och lokala språk.

Valuta: Metical (MZN), men det fungerar även att betala med amerikanska dollar och sydafrikanska rand.

Prisnivå: Högre än resten av landet, men lägre än i Sverige.

Ta dig runt: Motorbåtar mellan öarna. Från fastlandet speedbåt eller helikopter.

Bra att veta: Visum får du vid gränskontrollen vid Vilanculos flygplats, kostar drygt 500 kronor. Bra att ha med kontanter i lokal valuta eller dollar och betala små utgifter med. I övrigt fungerar kreditkort bra.

Läs mer: visitmozambique.net

– Vi känner oss säkra på ön, vi gick tre timmar på stranden som dessutom inte har några försäljare, förstår Cathrine.

En dhow seglar upp mot strandkanten intill Azura, samtidigt som en fiskare hoppar ner i vattenbrynet och bär med sig dagens fångst, en rejäl runt en meter lång kingfish som kommer att grillas och hamna på våra tallrikar tillsammans med piri piri-sås att doppa det vita fiskköttet i. Den ljumma vinden från Indiska oceanen värmer när vi äter vid bordet, uppdukad direkt på stranden.

Redan nästa morgon är det nya aktiviteter på stranden utanför resorten. Lokalbor drar in nät i en cirkel mot stranden och fångar fisk som inte hinner undan. Kvinnorna som drar fisknäten är klädda i färgsprakande tyger, skratrar högljutt och är till en början blyga inför kameran. Ögruppen består av fem öar med en lokalbefolkning på omkring 6 000 personer, där de flesta är direkt beroende av naturresurserna som fiske. En häger väntar tålmodigt vid strandkanten på att en eventuell frukost ska simma förbi, samtidigt som krabbor patrullerar stranden och dyker ner i de mullvadslika hålorna så fort de känner sig hotade. Vi hinner dock avnjuta vår frukost i lugn och ro: pannkakor

med smält vit chokladsås och färskpressad mangojuice innan en helikopter – det färdmedel som de flesta resenärer till Azura använder – plockar upp oss för en tur tillbaka till fastlandet. Flygturen över havet, som skiftar i azurblått och turkost blandat med sandbanker som sticker upp ur vattnet, målar upp en svåröverträffad tavla.

Efter ytterligare några kilometer når vi Vilanculos på fastlandet – inkörsporten till övärlden, och även en av Moçambiques första turistdestinationer. Färgglada dhower beströ stranden utanför Santorini, ett lyxigt boutique-hotell där den grekiska övärlden möter det råa afrikanska landskapet. Ursprungligen byggt som en privat villa på klipporna som överblickar Indiska oceanen, och inspirerat av Greklands öar, har Santorini behållit den där speciella hemma hos-känslan. När jag ligger i en soffa utomhus och tittar ut över havet känns det som hemma. Santorini är ett perfekt gömställe under några dagar efter Bazaruro, som vi skymtar från hotellets balkonger.

Havsbrisen strömmar genom de vita kupolformade strukturerna som utgör Santorini, medan tankarna förs tillbaka till Bazaruto-arkipelagens ändlösa sanddyner. ♦

**”HAVSBRISEN
STRÖMMAR GENOM DE
VITA KUPOLFORMADE
STRUKTURERNA”**

När naturen lämnas orörd skapas oväntade inslag i den tropiska strandkulissen.